

Sygn. akt IV KZ 18/21

POSTANOWIENIE

Dnia 25 maja 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Wiliński

w sprawie **Z. D.**

skazanego z art. 157 § 2 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 25 maja 2021 r.,
zażalenia obrońcy oskarżonego - oskarżyciela prywatnego wzajemnego
na zarządzenie Przewodniczącej III Wydziału Karnego Odwoławczego Sądu
Okręgowego w R.

z dnia 26 marca 2021 r., sygn. akt III WKK (...)

o odmowie przyjęcia kasacji

na podstawie art. 530 § 3 k.p.k.

p o s t a n o w i ł:

**uchylić zaskarżone zarządzenie i przekazać sprawę Sądowi
Okręgowemu w R. celem podjęcia dalszych czynności
związanych z wniesioną kasacją.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 19 grudnia 2018 r., sygn. akt X K (...), Sąd Rejonowy w R., po rozstrzygnięciu sprawy z oskarżenia wzajemnego oskarżyciela prywatnego Z. D., uniewinnił oskarżonego T. K. od popełnienia zarzucanego mu czynu z art. 157 § 2 k.k., natomiast z oskarżenia wzajemnego T. K. skazał oskarżonego Z. D. za przestępstwo z art. 157 § 2 k.k. na karę grzywny w wysokości 50 stawek dziennych ustalając wysokość jednej stawki dziennej na kwotę 20 zł.

Po rozpoznaniu apelacji obrońcy oskarżonego Z. D., Sąd Okręgowy w R. wyrokiem z dnia 28 lutego 2020 r., sygn. akt III Ka (...) zmienił zaskarżony wyrok w

ten sposób, że obniżył kwotę zasądzonych w pkt. IV wyroku kosztów sądowych, a w pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymał w mocy.

Kasację od wskazanego wyżej orzeczenia wniósł na niekorzyść oskarżonego-oskarżyciela prywatnego T.K. i jednocześnie na korzyść oskarżonego-oskarżyciela prywatnego Z. D. obrońca tego ostatniego, który sformułował zarzuty: bezwzględnej przyczyny odwoławczej, tj. art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. poprzez nienależyte obsadzenie sądu, wynikające z rażącego naruszenia przepisów prawa, mającego istotny wpływ na treść wydanego orzeczenia, tj. art. 41 § 1 k.p.k. w zw. z art. 42 § 1 k.p.k. w zw. z art. 4 k.p.k. i art. 9 § 1 k.p.k.; rażącego naruszenia przepisów prawa, mającego istotny wpływ na treść wydanego orzeczenia, tj. art. 41 § 1 k.p.k. w zw. z art. 42 § 1 k.p.k. w zw. z art. 4 k.p.k. i art. 9 § 1 k.p.k. oraz rażącego naruszenia przepisów prawa, mającego istotny wpływ na treść wydanego orzeczenia, tj. art. 7 k.p.k. oraz art. 410 k.p.k. poprzez wydanie orzeczenia na podstawie wybiórczo ocenionego materiału dowodowego, co w konsekwencji doprowadziło do rażącego naruszenia przepisów prawa, tj. art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k. poprzez nieprawidłowe rozważenie zarzutów apelacji wskazanego w pkt II lit. a, b, c, d apelacji obrońcy Z. D. Podnosząc powyższe skarżący wniósł o uchylenie wyroku Sądu II instancji i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania właściwemu sądowi.

Zarządzeniem z dnia 26 marca 2021 r. Przewodnicząca III Wydziału Karnego Odwoławczego Sądu Okręgowego w R. odmówiła przyjęcia kasacji od wyroku Sądu Okręgowego w R. z dnia 28 lutego 2020 r., sygn. akt III Ka (...), uznając, że jest ona niedopuszczalna z mocy ustawy, gdyż podniesiony w niej zarzut wystąpienia bezwzględnej przyczyny odwoławczej określonej w art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., tj. nienależytego obsadzenia sądu, jest zarzutem jedynie pozornym.

Zażalenie na przedmiotowe zarządzenie złożył obrońca Z. D., zaskarżając je w całości na rzecz jego mandanta i zarzucając „obrazę przepisów postępowania, mającą wpływ na treść zaskarżonego zarządzenia, tj. art. 530 § 2 kpk w zw. z art. 523 § 1 kpk poprzez odmowę przez Przewodniczącą III Wydziału Karnego Odwoławczego Sądu Okręgowego w R. (...) przyjęcia kasacji od wyroku Sądu Okręgowego w R. z dnia 28 lutego 2020 r. (sygn. akt III Ka (...)) zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w R. z dnia 19 grudnia 2018 r. (sygn. akt X K (...)) wobec

de facto merytorycznej oceny braku trafności zarzutów podniesionych w kasacji, podczas gdy na etapie badania dopuszczalności kasacji ocena taka nie może zostać dokonana, gdyż należy ona do wyłącznej kompetencji Sądu Najwyższego, który rozstrzyga o zasadności zarzutów”.

Podnosząc powyższe, skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego zarządzenia i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w R. w celu podjęcia dalszych czynności związanych z wniesioną kasacją, ewentualnie przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie obrońcy Z. D. okazało się zasadne i zasługiwało na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 523 § 1 k.p.k. kasacja może być wniesiona tylko z powodu uchybień wymienionych w art. 439 k.p.k. lub innego rażącego naruszenia prawa, jeżeli mogło ono mieć istotny wpływ na treść orzeczenia; nie może być natomiast wniesiona wyłącznie z powodu niewspółmierności kary. Jednocześnie z art. 526 § 1 k.p.k. wynika, że w kasacji należy też podać, na czym polegało zarzucane uchybienie. Co również istotne, kasację na korzyść można wnieść jedynie w razie skazania oskarżonego za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe na karę pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania (art. 523 § k.p.k.), ograniczenie to nie dotyczy jednak kasacji, którą wniesiono z powodu uchybień z art. 439 k.p.k.

Przepis art. 530 § 2 k.p.k. stanowi z kolei, że prezes sądu, do którego wniesiono kasację, odmawia jej przyjęcia, m.in., gdy kasację oparto na innych powodach niż wskazane w art. 523 § 1 k.p.k. Tym samym prezes sądu, do którego wniesiono kasację, w ramach dokonywanej kontroli warunków formalnych tej skargi, ma prawo i obowiązek zbadać jedynie, czy podniesione w niej zarzuty mieszczą się w katalogu podstaw kasacyjnych, a także czy skarżący podaje in concreto na czym polegały zarzucane uchybienia (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 25 września 2003 r., sygn. akt III KZ 39/03; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 29 kwietnia 1999 r., IV KZ, OSNKW 1999, nr 7-8, poz. 44, s. 43). Nie należy natomiast do niego ocena, czy podniesione w skardze

zarzuty są zasadne w świetle okoliczności sprawy oraz materiałów danego postępowania.

Podzielić należy w tym zakresie pogląd, że prezes sądu, do którego należy wydanie zarządzenia w przedmiocie przyjęcia wniesionej kasacji, nie może oceniać zasadności żadnego zarzutu kasacyjnego (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 5 czerwca 1997 r., II KZ 38/97, OSNKW 1997, z. 9-10, poz. 84), a jego uprawnienia ograniczają się do zbadania wymogów formalnych tego nadzwyczajnego środka zaskarżenia. Ocena zasadności zarzutów postawionych w kasacji obrońcy skazanego nie może być dokonywana na etapie badania kwestii dopuszczalności kasacji, gdyż może jej dokonać jedynie Sąd Najwyższy.

We wniesionej w sprawie kasacji skarżący jako pierwszy z zarzutów wskazał na zaistnienie bezwzględnej przyczyny odwoławczej z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. w postaci nienależytej obsady Sądu II instancji. Nie ulega wątpliwości, że taki zarzut kasacyjny mieści się w katalogu bezwzględnych przyczyn odwoławczych i może stanowić podstawę wywiedzenia kasacji. Zupełnie inną kwestią jest natomiast oczywiście to, czy jest on zasadny na gruncie tej konkretnej sprawy. Ocena tej kwestii przekracza jednak granice wstępnej kontroli kasacji pozostającej w kompetencji właściwego prezesa sądu odwoławczego tudzież innego uprawnionego sędziego, a mieści się w kompetencjach sądu kasacyjnego. Jest to bowiem ocena merytoryczna słuszności wskazanego w kasacji zarzutu, a zatem bez wątpienia wykracza poza funkcje kontrolne wskazane w art. 530 § 2 k.p.k. Nadto, nie można również wykluczyć możliwości wystąpienia takiej sytuacji, w której skarżący powołując się w kasacji na zaistnienie bezwzględnej przyczyny odwoławczej, co prawda nieprawidłowo ją określa, a jednak po analizie zasygnalizowanej kwestii może okazać się, że mimo owej wadliwej argumentacji, na gruncie konkretnej sprawy wskazana bezwzględna podstawa odwoławcza rzeczywiście wystąpiła. Przesądzenie tej kwestii wymaga jednak oceny merytorycznej, a nie tylko formalnej dokonanej na etapie wstępnej kontroli.

W realiach niniejszej sprawy, nie przesądzając o trafności rozważań zawartych w zarządzeniu Przewodniczącej III Wydziału Karnego Odwoławczego Sądu Okręgowego w R. z dnia 26 marca 2021 r., uznać należy, że stanowią one

szczegółową ocenę merytoryczną zarzutów, a zatem nie mieszczą się w granicach określonych w art. 530 § 2 k.p.k.

W konsekwencji konieczne było uwzględnienie zażalenia, uchylenie zaskarżonego zarządzenia oraz przekazanie sprawy Sądowi odwoławczemu - Sądowi Okręgowemu w R. celem podjęcia dalszych czynności związanych z wniesioną kasacją.

Z uwagi na powyższe, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.